

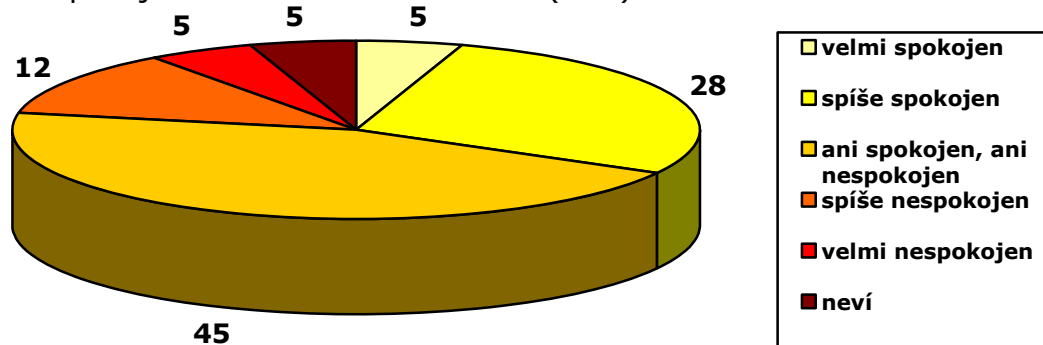
Postoje českých občanů k Evropské unii a jejímu rozšiřování

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2007, v07-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>15.1.-22.1.2007</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1077</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.114, PM.115, PM.116, PM.58, PM.79</i>
Zveřejněno dne:	<i>21. února 2007</i>
Zpracoval:	<i>Naděžda Čadová</i>

V šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu *Naše společnost 2007* v lednu 2007 jsme se mimo jiné podrobněji věnovali postojům české veřejnosti k Evropské unii a jejímu rozšiřování. Všech oslovených jsme se zeptali, jak jsou spokojeni s členstvím České republiky v Evropské unii.¹

Graf 1: Spokojenost s členstvím ČR v EU (v %)

¹ Znění otázky: „Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské unii? (viz graf 1)“

S členstvím České republiky v Evropské unii je v současnosti spokojena třetina českých občanů (33 %). Téměř polovina respondentů (45 %) vyjádřila názor, že s naším členstvím v EU není ani spokojena, ani nespokojena. Nespokojenost pociťovalo 17 % dotázaných.

Spokojenost s naším členstvím v Evropské unii vyjádřili častěji respondenti ve věkové kategorii do 30 let, lidé považující svoji životní úroveň za dobrou, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a voliči ODS a Strany zelených.

Mezi nespokojené s členstvím České republiky v Evropské unii se naopak častěji řadí lidé starší 60 let, občané označující svoji životní úroveň za špatnou a voliči KSČM.

Tabulka 1: Spokojenost s členstvím ČR v EU – časové srovnání (v %)

	01/2005	04/2005	06/2005	04/2006	01/2007
spokojen	37	30	36	36	33
ani spokojen, ani nespokojen	33	40	37	40	45
nespokojen	21	18	20	20	17

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevím.

V porovnání s šetřením realizovaným v dubnu 2006 se dotázaní častěji přikláněli k variantě, že s členstvím naší země v Evropské unii nejsou ani spokojeni, ani nespokojeni. Občanů spokojených i nespokojených naopak mírně ubylo.

Ve výzkumu jsme dále mapovali postoje české veřejnosti k procesu rozšiřování Evropské unie. Nejprve jsme se všech oslovených zeptali, zda souhlasí, či nesouhlasí s členstvím Rumunska a Bulharska v Evropské unii.²

Tabulka 2: Souhlas/nesouhlas s členstvím Rumunska a Bulharska v EU

	členství Rumunska v EU	členství Bulharska v EU
rozhodně souhlasí	8	11
spíše souhlasí	42	46
spíše nesouhlasí	24	20
rozhodně nesouhlasí	8	7
neví	18	16

Polovina českých občanů (50 %) souhlasí s členstvím Rumunska v Evropské unii, nesouhlas vyslovila třetina oslovených (32 %). S členstvím Bulharska v Evropské unii souhlasí 57 % českých občanů, nesouhlasné stanovisko zvolilo 27 % dotázaných. Téměř pětina oslovených si nebyla svým postojem k těmto otázkám jistá, a zvolila proto raději odpověď „nevím“.

Všech respondentů jsme se dále zeptali, jaký dopad bude mít podle jejich názoru přijetí Rumunska a Bulharska do Evropské unie na naši zemi.³

Tabulka 3: Vliv přijetí Rumunska a Bulharska na naši zemi (v %)

	ovlivní příznivě	neovlivní	ovlivní nepříznivě
postavení ČR v rámci EU	5	68	12
politickou situace v naší zemi	2	78	7
ekonomickou situaci v naší zemi	4	59	21

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

² Znění otázky: „Evropská unie se od 1. ledna 2007 rozšířila o 2 nové členy. Souhlasíte nebo nesouhlasíte s členstvím Rumunska v Evropské unii, s členstvím Bulharska v Evropské unii?“

³ Znění otázky: „Myslíte si, že přijetí Rumunska a Bulharska do Evropské unie ovlivní příznivě, neovlivní nebo ovlivní negativně: (viz tabulku 4)“

Více než tři čtvrtiny občanů se domnívají, že přijetí Bulharska a Rumunska do Evropské unie nijak neovlivní politickou situaci v naší zemi. Názor, že vstupem Rumunska a Bulharska nebude nijak ovlivněno postavení naší země v rámci EU, zastávají více než dvě třetiny českých občanů. 59 % dotázaných se domnívalo, že se tyto změny nijak nedotknou ekonomické situace v České republice. Pokud již respondenti nějaké změny v souvislosti s přijetím Rumunska a Bulharska do EU očekávali, pak se nejčastěji obávají zhoršení ekonomické situace v naší zemi (tento názor vyslovila přibližně pětina oslovených).

V průzkumu, který CVVM realizovalo v lednu 2007, jsme se dále zajímali o to, jak by se čeští občané stavěli k přijetí některých dalších zemí do Evropské unie.⁴

Tabulka 4: Souhlas/nesouhlas s přijetím dalších zemí do Evropské unie (v %)

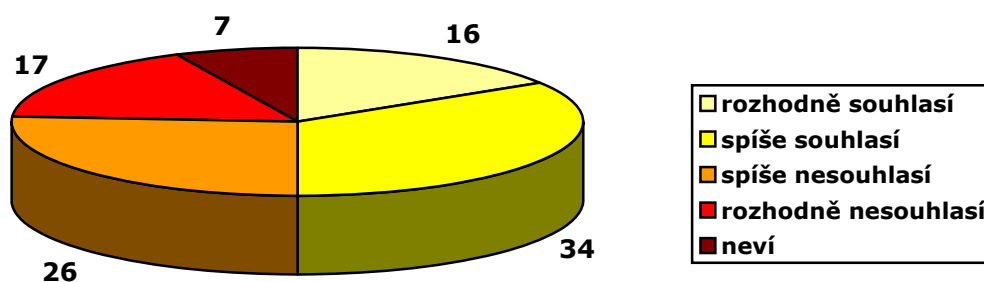
	rozhodně souhlasí	spíše souhlasí	spíše nesouhlasí	rozhodně nesouhlasí
Chorvatsko	21	52	10	3
Turecko	4	22	34	23
Ukrajina	5	31	31	17

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi "nevím".

Téměř tři čtvrtiny českých občanů by souhlasili s přijetím Chorvatska do Evropské unie, opačný názor zastává pouze 13 % Čechů. V případě Turecka a Ukrajiny převážil podíl nesouhlasících nad podílem souhlasících. S přijetím Ukrajiny do Evropské unie by souhlasilo 36 % obyvatel naší země, nesouhlasila by téměř polovina (48 %). S přijetím Turecka do Evropské unie by souhlasila jen o málo více než čtvrtina českých občanů (26 %), nesouhlas vyjádřilo téměř šest z deseti oslovených (57 %).

Od 1.1.2007 je euro oficiální měnou Slovinska. Oslovených českých občanů jsme se ve výzkumu proto zeptali, zda by souhlasili s tím, aby bylo euro přijato za měnu České republiky.⁵ Aktuální výsledky nabízí graf 2, časové srovnání pak tabulka 4.

Graf 2: Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby bylo za měnu ČR přijato euro?

Polovina českých občanů souhlasila v lednu 2007 s tím, aby za měnu České republiky bylo přijato euro. Opačný názor zastávalo 43 % respondentů.

Ve srovnání s předcházejícími výzkumy realizovanými v letech 2001 až 2006 vyplývá, že v české společnosti stále ubývá lidí, kteří dosud nemají na přijetí eura jednoznačný názor. Zdá se tak, že lidé, kteří si dříve nebyli svým názorem

⁴ Znění otázky: „V současné době se uvažuje o přijetí dalších zemí do Evropské unie. Souhlasil byste nebo nesouhlasil s přijetím Chorvatska, Turecka, Ukrajiny?“

⁵ Znění otázky: „Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby bylo za měnu České republiky přijato euro?“

jisti, se nyní významně častěji přiklání k tomu, že si nepřejí, aby se euro stalo oficiální měnou České republiky.

Tabulka 5: Postoje občanů k přijetí eura za měnu ČR – časové srovnání (v %)

	XI/01 ⁶	X/02	III/03	XI/03	V/04	V/05	IV/06	I/07
pro euro	52	53	52	58	56	52	45	50
proti	23	24	32	31	35	37	43	43
neví	25	23	16	11	9	11	12	7
celkem	100	100	100	100	100	100	100	100

⁶ V roce 2001 a 2002 měla otázka zjišťující souhlas českých občanů s přijetím či nepřijetím eura za měnu ČR následující znění: „Pokud by probíhalo referendum o přistoupení ke společné evropské měně, hlasoval byste pro společnou měnu nebo proti ní? Pro společnou měnu, proti společné měně.“